

Opettajarekisteriä ja
opettajatiedonkeruuta koskeva selvitys
Lausuntoyhteenveto

29.4.2022
Anna Ylitalo (OKM)
anna.ylitalo@gov.fi

7.11.2022
Kirsi Alila, Victor Nyberg ja Marjo Vesalainen (OKM)

Lausuntokierroksen toteuttaminen opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskeva selvitys oli lausuntokierroksella 24.2.–25.3.2022. Lausuntopyyntö lähetettiin kunnille, toisen asteen koulutuksen järjestäjille, yliopistoille ja ammattikorkeakouluille sekä laajasti muille koulutuksen alan toimijoille ja keskeisille sidosryhmille, yhteensä 523 toimijalle. Alkuperäinen lausuntopyyntö löytyy lausuntoyhteenvedon lopusta, liitteestä 1.

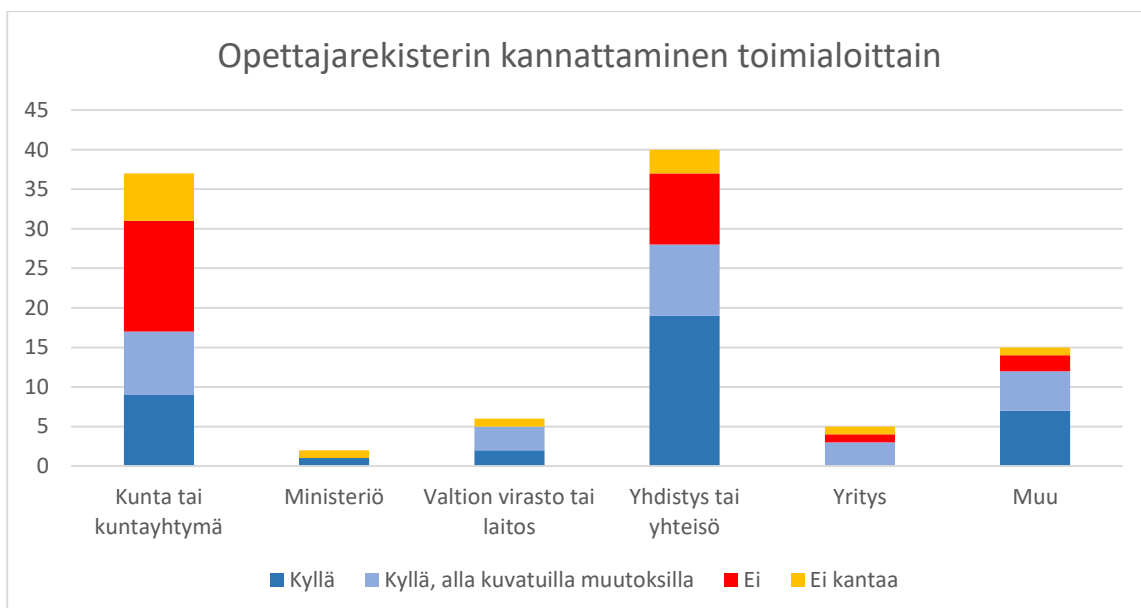
Lausunto oli mahdollista antaa lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi) tai lähettää opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon. Lausuntoja saatiin määräajan puitteissa 106, joista lausuntopalvelun kautta annettiin 98 lausuntoa ja kirjaamoon toimitettuna 8 lausuntoa. Lausunnon antaneet tahot ja näiden esittämä kanta lausunnossa esiteltyn selvitykseen on lueteltu liitteessä 2. Yksityishenkilöiden lausuntojen osalta liitteessä ei mainita henkilöiden nimiä.

Lausuntopyynnössä vastaajat tilastoitiin toimialoittain kategorioihin kunta tai kuntayhtymä (37 lausuntoa), ministeriö (2 lausuntoa), valtion virasto tai laitos (6 lausuntoa), yhdistys tai yhteisö (40 lausuntoa), yritys (5 lausuntoa), sekä muu (15 lausuntoa). Lisäksi yksi lausunnoista on yksityishenkilön antama.

Tähän lausuntoyhteenvedoon on koottu ja tiivistetty lausunnonantajien keskeiset näkemykset, huomiot ja muutosehdotukset. Lausuntoyhteenvedo on toteutettu lausuntopyynnössä esitettyjen kysymysten mukaisissa teemoissa.

1. Opettajarekisterin kannattaminen ja yleiskatsaus lausuntoihin

Opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskeva selvitys keräsi yhteensä 106 lausuntoa. Lausunnonantajista 38 kannatti opettajarekisterin perustamista esityksen mukaisesti, 28 kannatti rekisterin perustamista muutoksin, 28 ei kannattanut rekisterin perustamista ja 12 vastaajaa ei ottanut asiaan suoraan kantaa. Rekisterin perustamista kannattavien määrän osalta on tärkeä huomioida, että useat rekisterin perustamista muutoksin kannattavat tahot edellyttävät rekisterin osalta merkittäviä rajoituksia tai muokkauksia selvityksessä esitettyihin ratkaisuihin. Oheisessa taulukossa kuvataan opettajarekisterin kannatuksen jakaantumista vastaajaryhmittäin, yksityishenkilön antama vastaus (1 lausunto) on jätetty laajemmasta taulukosta pois.

Opettajarekisterin perustamista kannattivat erityisesti opetus- ja varhaiskasvatusalan henkilöstöä edustavat järjestöt. Kannattajien joukossa oli myös kuntia, oppilaitoksia sekä korkeakouluja ja tutkimusinstituutioita. Opettajarekisteriä kannattaneet näkivät rekisterin parannuksena nykyiseen opettajatiedonkeruuseen verrattuna, rekisteri muodostaisi tärkeän tietokannan tutkimusta, opetushenkilöstöä ja koulutuksen järjestäjiä varten, sekä tukisi lasten ja opiskelijoiden edun toteutumista lisäämällä tietoa kelpoisesta opetushenkilökunnasta ja ohjaamalla koulutuksen järjestäjiä panostamaan kelpoisen opetushenkilöstön rekrytointiin.

Opettajarekisterin perustamiseen muutosehdotuksia esittäneet lausunnonantajat kiinnittivät erityisesti huomiota rekisterin laajuuteen, tietosuojaan, kustannusvaikutuksiin ja rekisterin ydintehtävään. Osa ilmoitti kannattavansa rekisterin perustamista ehdollisena, jos esimerkiksi rekisterin perustamiseen, käyttöönottoon ja toimintaan liittyvät kustannukset korvataan täysimääräisesti koulutuksen järjestäjille tai edellyttäen, että rekisterin perustaminen ja ylläpito ei saa aiheuttaa kustannuksia ja lisätyötä kaupungille (mm. Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki). Muutosehdotuksia esittivät erityisesti kuntien, korkeakoulujen ja korkeakouluihin kiinnittyvien yhdistysten edustajat. Muutosehdotuksia tarkastellaan tarkemmin luvussa *Opettajarekisteriä kannattaneiden muutosehdotukset*.

Kriittisimmin opettajarekisteriin suhtautuivat koulutuksen järjestäjiä ja työnantajajärjestöjä edustaneet tahot, erityisesti ammatillisen koulutuksen puolella. Rekisteriin kielteisesti suhtautuneita tahoja olivat muun muassa Suomen Kuntaliitto, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT, Sivistystyönantajat ry, Vantaan kaupunki, Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry, Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry, Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry, Vapaa Sivistystyö ry ja suuria ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Eniten kritiikkiä herättivät opettajarekisterin aiheuttama työmäärä ja kustannukset, joiden pelättiin lisäävän koulutuksen järjestäjien taakkaa, sekä soveltumattomuus ammatillisen koulutuksen monimuotoisempiin opettajapolkuihin. Rekisterin hyötyjä epäiltiin haittoja pienemmiksi lisääntyneeseen työmäärään ja vaadittaviin resursseihin verrattuna. Myös osa kuntien edustajista esitti kritiikkiä erityisesti lisääntyneeseen työmäärään ja kustannuksiin liittyen, sekä puutteellisesti selvitettyyn osuuteen rekisterin todellisista kustannusvaikutuksista ja eri tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta.

Seuraavissa luvuissa käsitellään opettajarekisteriä koskevaan selvitykseen annettuja lausuntoja tarkemmin.

2. Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset

Lähes puolet lausunnonantajista kuvasi, että opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset on kuvattu selvityksessä kattavasti. Opettajarekisterin hyötyjen ja käyttötarkoituksen osalta nousi esille, että vastaajat tunnistavat opettajarekisterin hyödyt erityisesti tiedonkeruun, tutkimuksen, seurannan ja ennakoinnin näkökulmasta. Opettajarekisterin ennakoitiin vastaavan siihen tiedontuotannon tarpeeseen, johon aiempi opettajaselvitys ei ole enää vastannut. Rekisterin toivottiin tuovan helpotusta opettajarekrytointiin, kelpoisuuksien määrittämiseen, opetusresurssien parempaan kohdistumiseen sekä opettajien koulutusmäärien ennakointiin. Opettajarekisterin perustaminen herätti vastustusta sen osalta, ettei hyötyjen ja haittojen osalta ole tehty tarkkoja kustannuslaskelmia, joihin käyttötarkoituksen tarkoituksenmukaisuutta voitaisiin verrata.

Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset on selvityksessä kuvattu selkeästi ja perusteltu hyvin oppilaiden, opettajien ja muiden toimijoiden kannalta. Jos opettajarekisterin avulla on mahdollista toteuttaa entistä tasa-arvoisempaa koulutusta ja tutkimusta, siitä tulee olemaan hyötyä.
(Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta)

Opettajarekisterin hyötyjä ja käyttötarkoitusta on arvioitu kapeasti ammatillisen koulutuksen järjestäjän näkökulmasta, mutta myös useita eri koulutusmuotoja kattavan koulutuksen järjestäjän

näkökulmasta. Selvityksessä ei ole koulutuksen järjestäjän näkökulmasta riittävää perustelua sille, mitä hyötyä sillä saavutetaan ja mihin ongelmaan saadaan ratkaisu.
(Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia)

Opettajarekisteri tunnistettiin mahdollisuudeksi kerätä kattavasti tietoa opetushenkilöstöstä eri koulutustasoilla ja hyödyntää tietokantaa koulutuksen kehittämisessä ja tutkimuksessa. Kattava tiedonkeruu ja tutkimusmahdollisuudet nostettiin yhdeksi opettajarekisterin merkittävimäksi eduksi.

Yliopistoille opettajarekisteristä voisi olla hyötyä erityisesti myös opettajankoulutuksen kehittämisessä, opettajien täydennyskoulutuksen tarpeiden tunnistamisessa, koulutuksen ennakkoinnissa. Opettajarekisterin tulisi antaa mahdollisuuksia tutkimukselliseen käyttöön.
(Unifi)

Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset on selvityksessä kuvattu pääosin kattavasti. Selvityksessä on lisäksi sivuttu myös sitä, että uusi rekisteri ja sen sisältämä data mahdollistaisivat toiminnanohjauksen, tutkimuksen ja analytiikan kehittämisen tavoilla, joita ei edes välttämättä osata arvioida ennen kuin rekisteri ja data ovat käytössä. Tiedolla johtaminen eri tasoilla helpottuisi, kun tarjolla olisi ajantasaista ja yhdenmukaista tietoa. Opettajatiedonkeruussa aikaisemmin kerätyt tiedot tarvitaan, jotta saadaan valtakunnallisesti luotettavaa tietoa mm. opettajien kelpoisuudesta, ikä- ja sukupuolirakenteesta ja opetettavista ryhmäkokotiedoista. Tiedot tarvittaisiin nopealla aikataululla, koska viimeiset tiedot ovat vuodelta 2019, eikä opettajatiedonkeruuta enää tehdä. Kuten Tilastokeskus on ehdottanut, rekisterin keskeinen käyttötarkoitus tulisi olla ainakin alkuvaiheessa luotettavan ja ajantasaisen rekisteripohjaisen pohja-aineiston laadinta.
(Opetushallitus)

Opettajarekisterin arveltiin toteutuessaan parantavan lasten ja opiskelijoiden oikeusturvaa kokoamalla yhteen tietoa pätevistä opettajista ja opettajien määrän tarpeesta. Rekisteri voisi muutamien lausunnonantajien mukaan jopa nostaa opettajien ammatin arvostusta. Muutamat lausunnonantajat kiinnittivät huomiota myös siihen, että ammattirekistereitä on jo olemassa usealta muulta alalta, eikä opettajarekisteri muodostaisi tästä poikkeusta.

Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n mielestä opettajarekisterin tärkein tehtävä on varmistaa, että opettajan tehtäviin palkataan kelpoisuusehdot täyttävät opettajat. Rekisterin avulla voidaan luoda painetta siihen, että lapsia ja nuoria opettamaan palkataan pätevät opettajat. Opettajarekisteri helpottaa rekrytointia. Opettajarekisterin avulla voidaan vaikuttaa siihen, että opettajia koulutetaan sopiva määrä ja sopiviin tehtäviin.
(Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry)

Useat lausunnonantajat nostivat esille opettajarekisterin soveltuvan eri opintoasteille toisistaan poikkeavilla tavoilla ja tarjoavan toisille koulutusasteille enemmän hyötyä. Opettajarekisterin kuvattiin selvityksen perusteella soveltuvan parhaiten perus- ja lukiokoulutuksen puolelle, kritiikkiä esitettiin erityisesti opettajarekisterin soveltuvuudesta ammatillisen koulutuksen kentälle. Useat ammatillista koulutusta edustaneet vastaajat arvelivat suoraan, että opettajarekisteri soveltuisi ammatillisen koulutuksen kentälle huonosti ja ettei selvitys ole perehtynyt kattavasti käsittelemään ammatillisen koulutuksen tarpeita.

Satakunnan ammattikorkeakoulun näkemyksen mukaan perusasteen koulutuksen laadun varmistaminen ja resurssien riittävyyden varmistaminen valtakunnan eri puolilla vaikuttaa hyödylliseltä tarkoitukselta. Koko oppivelvollisuusaikaa ajatellen myös lukiokoulutus on kelpoisuusvaatimuksiltaan riittävän yhdenmukainen, jotta sen ottaminen mukaan vaiheeseen yksi on perusteltua. Muilta osin rekisterin hyötyjä on pidettävä kyseenalaisina, koska mukaan kuvaan tulevat

koulutusorganisaatioiden toimintamallien erot sekä kytkennät työelämään ja tutkimukseen eikä täydennyskoulutukseen ole samalla tavoin yhteismitallista kuin perusopetuksen toiminnan voi ajatella olevan. Siten uudistuksen toteuttaminen vain vaiheen yksi osalta on mielestämme perusteltu toteutusrajaus. Työnhakuseikat eivät mielestämme myöskään kuulu luontevasti tällaiseen opettajarekisteriin. Opintojen osoittamiseen on KOSKI-palvelu.
(Satakunnan ammattikorkeakoulu)

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän näkökulmasta rekisterillä ei ole lisäarvoa eikä käyttötarkoitusta.
(Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia)

Osa lausunnonantajista toivoi rekisterin ja valmistelevan selvitystyön huomioivan perusteellisemmin erilaiset opettajapolut ja kelpoisuuskriteerit, esimerkiksi ammatillisen koulutuksen ja vapaansivistystyön osalta. Erityisesti korkeakoulutuksen osalta rekisterin käyttöönottoa ehdotettiin tehtävän porrastetusti, jotta soveltuvuutta ehdittäisiin arvioida tarkemmin. Monet lausunnonantajista nostivat kuitenkin esille, että opettajarekisterin olisi hyvä kattaa tulevaisuudessa kaikki koulutusasteet perusopetuksesta korkeakoulutukseen.

On tärkeää, että rekisterin kunnianhimoisena tavoitteena on kattaa kaikki opettajaryhmät varhaiskasvatuksesta korkeakouluopetukseen. On järkevää/luontevaa aloittaa varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta ja edetä vaiheittain. UNIFIn linjauksen suuntaisesti tiedekunta katsoo, että korkea-asteen opettajat voivat myöhemmässä vaiheessa tulla mukaan rekisteriin. On tärkeää vahvistaa pedagogisen osaamisen merkitystä ja asemaa korkeakoulutuksessa.
(Turun yliopisto)

Kriittiset havainnot opettajarekisterin hyödyistä liittyivät erityisesti siihen, ettei hyötyä ja käyttötarkoituksia ole esitetty selvityksessä tarpeeksi kattavasti, erityisesti koulutuksen järjestäjien näkökulmasta. Suomen Kuntaliitto korostaa lausunnossaan, että selvityksen pohjalta opettajarekisterin mahdollisuuksista välittyi osin epärealistinen kuva. Sivista toteaa, että rekisterin tarve ja lisäarvo koulutuksen järjestäjien näkökulmasta jää selvityksessä ohueksi. Yleisinä huomioina lausunnonantajat nostivat esille, että opettajarekisterin osalta tulee huomioida, ettei eri tietokantojen osalta tehdä päällekkäistä työtä ja tietojen oikeellisuudesta huolehditaan. Päivitysvastuuta ja -roolia tulisi selkeyttää ja tietoturvasta huolehtia, jotta rekisteri toimisi tarkoituksensa mukaisesti.

Rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset on kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen näkökulmat on otettu yleisesti ottaen huomioon riittävällä tasolla. Toteutuessaan rekisteri on jossain muodossa kannatettava, mutta siihen liittyy alla kuvattuja haasteita. Opettajarekisteri palvelisi enemmän valtakunnallista tietopohjan tarvetta kuin kuntien tai yksittäisten työnantajien tarvetta.
(Tampereen kaupunki, Tampereen seudun ammattiopisto)

Valtiovarainministeriö suhtautuu lähtökohtaisesti kaikkiin kunnille suunniteltuihin uusiin tehtäviin ja velvoitteisiin pidättyvästi. Selvityksestä jää epäselväksi, mikä on rekisteristä muodostuva konkreettinen hyöty koulutuksen järjestämiseen. Jatkovalmistelussa on tarpeen selvittää ja arvioida rekisterin tarve tietosuojan näkökulmasta: uudesta rekisteristä ei selvityksen mukaan syntyisi oikeuksia rekisteröidylle itselleen, vaan se palvelisi pikemminkin kansallisia tutkimus- ja seurantarpeita. Jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida tältä osin vaihtoehtoisia toteuttamistapoja tutkimus- ja seurantarpeiden toteuttamiseksi.
(Valtiovarainministeriö)

Työ- ja elinkeinoministeriö nimeää lausunnossaan opettajarekisterin keskeisiksi hyötyjiksi opiskelijat ja nostaa esille lasten oikeuksien toteutumisen. Ministeriö tunnistaa nykymuotoisen opettajatiedonkeruun haasteet puutteet ja nostaa opettajarekisterin perustamisen myös yhteiskunnalliseksi tavoitteeksi, joka tukee tiedolla johtamisen tarpeita tulevaisuudessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että selvitysraportissa on kuvattu kattavasti keskeiset hyödyt ja rekisterin käyttötarkoitus. Opiskelijoiden voidaan katsoa olevan keskeisiä hyötyjä rekisteristä. Opettajarekisteri mahdollistaisi lapsen oikeuksien yleissopimuksen sitoutumien paremman seurannan. Rekisterin voidaan perustellusti katsoa mahdollistavan aiempaa paremman seurantatiedon opettajien kelpoisuuksista, opinto-ohjaajien määristä ja opettajien täydennyskoulutuksesta. Nykyistä luotettavampi rekisteritieto mahdollistaa aiempaa tarkemmin kohdennetut politiikkatoimet. Opettajarekisteri voisi tukea esimerkiksi vihreän siirtymän ja digitalisaation edistämisen edellyttämiä osaamis- ja koulutusinvestointeja.

Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy lapsiasiainvaltuutetun näkemykseen, että "ajantasaiset tilastotiedot ovat välttämättömiä, sillä julkinen valta ei voi muuten seurata lasten oikeuksien toteutumista eri alueilla." [--]
(Työ- ja elinkeinoministeriö)

Lausunnoissa nostetaan esille myös kytkös ryhmäkokoihin:

Opinto-ohjaajien näkökulmasta kiinnostaa mahdollisuus laskea oppilasryhmien kokoja ja niiden suhdetta erityisopettajiin sekä opinto-ohjaajiin. Näiden lukujen vertailu alueellisesti ja kouluastekohtaisesti kattavien ja luotettavien lukujen perusteella on hyödyllistä ja tärkeää tietoa. Myös opettajien täydennyskoulutusrahoituksen painotukset tai muut koulutukselliset tarpeet näkyisivät nykyistä selkeämmin mahdollisesti perustettavasta rekisteristä. (Suomen opinto-ohjaajat SOPO ry)

3. Opettajarekisteriin liittyvät haasteet

Lausunnonantajat nimesivät opettajarekisteriin liittyviksi keskeisiksi haasteiksi rekisterin käynnistämiseen, raportointiin ja ylläpitoon liittyneet tehtävät, tietotekniset haasteet, tietoturvan, opettajien urapolun moninaisuuden eri koulutusasteilla sekä epäselvän käsityksen rekisterin todellisista kustannusvaikutuksista.

Erityisesti koulutuksen järjestäjät ja kuntien edustajat nostivat haasteena esille sen, että rekisterin käynnistäminen, ylläpito ja päivittäminen aiheuttavat kustannuksia ja vievät resursseja koulutuksen järjestäjien muusta työstä. Lausunnoista nousi esille huoli siitä, ettei rekisterin perustamisen ja ylläpidon todellisia kustannusvaikutuksia ole selvitetty tarpeeksi kattavasti. Rekisterin epäiltiin nostavan kustannuksia, vaativan lisätyövoimaa sekä lisäävän koulutuksen järjestäjien velvollisuuksia, jolloin rekisteristä saatava hyöty olisi lisäpanostuksia pienempi. Lisäksi useampi lausunnonantajista totesi rekisterin ensisijaisesti hyödyntävän koulutusmuotoja, joissa on selkeästi määritellyt kelpoisuusvaatimukset.

AMKE pitää keskeisimpänä haasteena sitä, että opettajarekisterin hyödyt ovat vähäiset suhteessa rekisterin kokonaiskustannuksiin ja koulutuksen järjestäjille aiheutuvaan työmäärään. Esimerkiksi raportissa kuvatut opettajarekisterin hyödyt rekrytoinnin tukena eivät ole vakuuttavia. Koulutuksen järjestäjät hyödyntävät rekrytoinnissa monipuolisesti erilaisia työnhakukanavia. Tarvittavat kelpoisuudet selvitetään hakuprosessin yhteydessä hakijalta itseltään. Erilaiset tiedonkeruut ja viranomaisraportoinnit työllistävät jo tällä hetkellä merkittävästi koulutuksen järjestäjiä. Tulisi arvioida kriittisesti, onko jatkuva hallinnollisen taakan lisääminen tuloksellinen tapa kehittää koulutusjärjestelmää. [--]
(Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry)

Mitä kauemmaksi loitotaan perusopetuksen kelpoisuustilanteen varmistamisesta, sitä haastavammaksi tulee opettajarekisterin hyöty. Herää myös kysymys, voitaisiinko tutkimukselliset tarpeet hoitaa laventamalla Tilastokeskuksen henkilötasaisen datan käyttämistä tutkimuslupaperusteisesti. Tutkimuksen kannalta summatut aineistot ovat joihinkin tutkimustarkoituksiin suorastaan hyödyttömiä ja voivat johtaa tosiasiaassa virheellisiin johtopäätöksiin.

(Satakunnan ammattikorkeakoulu)

Opettajarekisterin rakentaminen kaikille kouluasteille on haastavaa erilaisten kelpoisuusehtojen vuoksi. Vantaan kaupungin näkökulmasta kaikki kouluasteet kattava opettajarekisteri on iso hanke, jonka hyödyt ovat vähäisiä paikalliselle tasolle. Toisaalta taas vaiheittainen eteneminen ei tuo sitäkään hyötyä, minkä kattava rekisteri toisi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on parhaillaan käynnissä merkittävää kehittämistyötä, jolla parannetaan kasvatukseen ja oppimiseen liittyvää tiedonhallintaa ja digitalisoidaan opetuksen ja hallinnon prosesseja. Pidämme tätä kehittämistyötä paljon merkityksellisempänä kuin opettajarekisterin kehittämistä.

(Vantaan kaupunki)

Opettajarekisterin soveltuvuutta rekrytointiin epäiltiin siitä näkökulmasta, että rekrytointeja varten on jo olemassa erilaisia alustoja, joita työnantajat käyttävät, jolloin rekisterin tarjoama lisähyöty tästä näkökulmasta jäisi suppeaksi. Lisäksi korostettiin, että kelpoisuudet tulee joka tapauksessa tarkastaa erikseen jokaisen rekrytointitilanteen yhteydessä. Suomen Kuntaliitto korostaa lausunnossaan, että koulutuksen järjestäjille ei mahdollisesta opettajarekisteristä aiheutuisi hyötyä, ja kritisoi ettei selvityksessä ole tuotu esiin lainsäädännön asettamia vaatimuksia henkilöstön rekrytoinnille.

Resursointi tunnistettiin rekisterin perustamisen haasteeksi. Lausunnoista nousi esille, että rekisterin käynnistäminen tulisi resursoida tarpeeksi kattavasti, eri toiminnot huomioiden. Lausunnonantajat epäilivät, että muussa tapauksessa rekisterin hyödyt voivat jäädä vähäisiksi.

Tietovarannosta saatavat hyödyt jäävät vajaiksi, jollei tiedon käyttöön ja kehittämiseen investoida riittävästi. Virallinen opettajia kuvaava tilasto korostaisi opettajien tärkeää ja arvostettua roolia suomalaisessa yhteiskunnassa. Tällä hetkellä Tilastokeskus ei julkaise tilastoa opettajista.

Opettajien täydennyskoulutukseen investoidaan vuosittain huomattavia määriä resursseja niin paikallisesti kuin kansallisesti. Ajantasainen tieto alalla työskentelevien henkilöiden työuran aikaisesta täydennyskoulutuksen määrästä, mutta myös laadusta, mahdollistaisi koulutuksen käytettyjen resurssien ja sisältöjen arvioinnin aikaisempaa paremmin. Tätä tiedonkeruuta voidaan kehittää osana uutta tietovarantoa ja hyödyntää kansallisissa arvioinneissa.

Opettajarekisterin keskeisimmät haasteet liittyvät sen rahoitukseen sekä käytännön toteutukseen ja kuormittavuuteen erityisesti rekisterin perustamisvaiheessa, kun tietoja kerätään ensimmäistä kertaa. Haasteet on esitetty onnistuneesti raportissa. [--]

(Kansallinen koulutuksen arviointikeskus)

Rekisterin perustamisvaiheen kustannukset arvioitiin suuriksi. Osa lausunnonantajista nosti esille, että perustamisvaiheen jälkeen rekisterin uskottiin vähentävän raportointivastuuta ja työtaakkaa, jos ylläpito perustuu jatkossa lähinnä ajankohtaisten tietojen päivittämiselle. Osa puolestaan esitti huolensa sen osalta, että rekisterin ylläpito, tietojen ajantasaisuudesta huolehtiminen ja tietojärjestelmien vaatimukset muodostuvat pysyväksi lisätyöksi ja kuormittavat hallintoa tai opettajia.

Utmaningar i samband med lärarregistret är risken att de olika utbildningsformernas särdrag inte beaktas tillräckligt. Lärarregistret riskerar att uppfattas som en form av övervakning och den tanken

känns inte helt bekväm. Farhågor finns också kring att upprätthållandet av registret och registrering av data är arbetsdrygt och resurskrävande. Folkhälsan Utbildning Ab ställer sig något tveksam till hur registret ska uppdateras automatiskt och vilka krav detta ställer på utbildningsanordnarna och de HR-program och studieadministrationsverktyg som används.

(Folkhälsan Utbildning ab)

Lausunnonantajat esittivät laajasti kommentteja liittyen rekisterin tietoturvaan, tietojen oikeellisuuteen, päällekkäiseen tiedonkeruuseen sekä rajapintojen hyödyntämiseen olemassa olevien tietokantojen kanssa. Useat lausunnonantajat nostivat esille, ettei tietoteknisiä haasteita ole heidän näkökulmastaan käsitelty tarpeeksi kattavasti, eikä mahdollisiin haasteisiin ole tarjottu ratkaisuja. Muutamat lausunnot korostivat, että rekisterin ylläpito vaatisi valtakunnallisesti johdettua järjestelmää, jotta ylläpito varmasti toimisi luotettavasti. Tietoturvan osalta nostettiin esille, kenelle opettajarekisterin tiedot ovat auki, miten rekisteriin kerättyjä tietoja käytetään ja ovatko opettajat oikeutettuja tietämään, ketkä heidän tietojaan ovat tarkastelleet.

Opettajarekisterin riskeinä pidetään henkilötietojen suojausta ja sitä, saadaanko rekisteriin kaikki sinne kuuluvat tiedot. Tietosuojan kannalta pidämme keskeisenä sitä, että jokaisella rekisterissä olevalla opettajalla on mahdollisuus tarkistaa itseään koskevat rekisteritiedot ja myös saada tietää, kuka hänen tietojaan on käynyt katsomassa. Tiedot opettajien suorittamista pätevyyteen liittyvistä koulutuksista saadaan suoraan Koski-rekisteristä. Työhistoriaan ja täydennyskoulutuksiin liittyvien tietojen saaminen rekisteriin voi olla vaikeampaa, mutta vaivannäön arvoista.

(Aineopettajaliitto AOL ry)

4. Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen

Lausunnonantajista suurin osa kannatti vaiheittaista etenemistä. Eniten huomioita kohdistettiin ammatilliseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen, monipuolisten opettajapolkujen tunnistamiseen ja opettajarekisterin laajuuteen liittyen. Merkittävimpana kohderyhmänä, jolle opettajarekisteristä on selkeää etua, lausunnonantajat nostivat esille varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen. Useista lausunnoista nousi esille, että rekisterin käyttöönotto on helpointa niiden kouluasteiden osalta, joita jo koskevat selkeät kelpoisuusvaatimukset.

Vaiheittain eteneminen on perusteltua, jos opettajarekisteri aiotaan saada kattamaan kaikkien koulutusmuotojen osalta. Jos rekisteriä ei katsota tarpeelliseksi kaikkien koulutusmuotojen osalta, rekisterin toteuttamista ei pidä lähteä toteuttamaan lainkaan. (Paimion kaupunki)

Vaiheittaisen etenemisen tavoitteet jakoutuivat lausunnonantajien kesken. Osa lausunnonantajista nosti esille, että opettajarekisterin tulisi kattaa tulevaisuudessa kaikki koulutusasteet ja koulutusmuodot, jotta rekisteristä olisi tarkoituksenmukaista hyötyä. Osa puolestaan epäili rekisterin soveltuvuutta etenkin ammatilliseen koulutukseen ja korkeakoulutukseen. Perusteena esitettiin erityisesti ammatillisen koulutuksen opettajien monimuotoista taustaa ja erilaisia opettajapolkuja. Ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen osalta esitettiin, että näiden sisältyminen vasta toiseen vaiheeseen mahdollistaisi korjausliikkeiden tekemisen, jos ensimmäisen vaiheen käyttöönotossa ilmenee haasteita.

Omnia ei kannata uuden rekisterin perustamista. Mikäli rekisteri perustetaan, tulisi ensimmäisen vaiheen jälkeen uudelleen arvioida seuraavia vaiheita. Selvityksen sisältö osoittaa, että asiaa on tutkittu lähtökohtaisesti yleissivistävän koulutuksen lähtökohdista. Ammatillisen koulutuksen kokonaisuus tulee arvioida erilaisen toimintaympäristönsä vuoksi tarkemmin ja erillisenä.

(Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia)

Opettajarekisteriin tulisi vähitellen sisällyttää opettajat kaikilta koulutusasteilta. Pidän kuitenkin

tarkoituksenmukaisena, että opettajarekisterin käyttöönotto vaiheistetaan esityksen mukaisesti, eli alkaen alemmilla koulutusasteilla (esi- ja peruskoulutusasteilla sekä lukiokoulutukselta).
Vaihteellaisuudella voidaan varmistaa tiedonkeruun ja rekisterin toimivuus sekä tehdä tarvittavia korjausliikkeitä.

(Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu)

Yliopistoissa opettajuus on aivan erilainen käsite kuin muissa koulutusinstituutioissa. Yliopistojen opetus perustuu lain mukaan tutkimukseen ja tämä tarkoittaa, että kaikki opetustehtävissä olevat henkilöt myös tutkivat. Välillä enemmän, välillä vähemmän ja joskus eivät ollenkaan. Opetus- ja tutkimushenkilökunnan tehtäviin kuuluu myös paljon muuta kuin opetus- ja tutkimustehtäviä. Näin ollen ennen rekisterin harkitsemista korkea-asteelle tulee selvittää perusteellisesti mitä on opettajuus, miten opetustehtäviin (ja muihin työtehtäviin) käytetään aikaa eri aloilla ja eri korkeakouluissa [--].

(Tieteentekijöiden liitto)

Varhaiskasvatuksen puolestaan toivottiin sisältyvän jo rekisterin ensimmäiseen vaiheeseen.

Varhaiskasvatuksen opettajiin kohdistuu kriittinen työvoimavaje, jolloin ajantasaisen tiedon saaminen kelpoisista opettajista, koulutuksen tarpeesta ja uusien päiväkotien perustamisesta on korkea.

Varhaiskasvatuksen osalta mainittiin, että tiedot ovat pääasiassa jo nyt mahdollista saada VARDA-rekisteristä, jolloin varhaiskasvatuksen mukaan ottaminen opettajarekisterin ensimmäiseen vaiheeseen on perusteltua. Lausunnoissa nousi esiin myös tarve saada tietoa koko varhaiskasvatuksen henkilöstön osalta.

Rekisterin vaihteellinen kehitystyö on perusteltua, sillä opettajia on määrällisesti paljon ja kyseessä on suuren kokoluokan uudistus. SOOL linjaa kuitenkin, että varhaiskasvatuksen on kuuluttava opettajarekisteriin heti ensimmäisestä vaiheesta lähtien. Varhaiskasvatuksen ulossulkemiselle ensimmäisestä vaiheesta ei ole riittäviä perusteluja ja SOOLin kannalta on ehdottoman tärkeää, että varhaiskasvatuksen opettajia arvostetaan entistä enemmän ja varhaiskasvatuksen opettajien tilanteesta saadaan mahdollisimman tarkkaa tietoa. Lisäksi varhaiskasvatukseen liittyvät tiedot ovat jo olemassa VARDA-rekisterissä, joten kyseisen rekisterin tietoja pitää pystyä hyödyntämään myös opettajarekisterin kehitystyössä. [--]

(Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry)

Varhaiskasvatus tarvitsee ajantasaista tietoa koko henkilöstöstä, ei pelkää varhaiskasvatuksen opettajista. Varhaiskasvatuslaissa on eriytetty varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävänimikkeet ja kelpoisuusvaatimukset. Henkilöstörakennetta koskeva muutos tulee voimaan vasta 1.1.2030, jolloin päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kyseisestä kahdesta kolmasosasta vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Opettajarekisteri ei tule antamaan riittävän kattavaa kuvaa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä.

(Vantaan kaupunki)

Useissa lausunnoissa huomioitiin, että opettajien lisäksi rekisteritietoihin tulisi lisätä tiedot muun muassa oppilaitosten johtajista ja esihenkilöistä, vaikka näiden kelpoisuudesta ei olisi erikseen säädetty.

Oppilaitosten osalta nostettiin erityisesti esille varhaiskasvatusala ja päiväkotien johtajat. Lisäksi nostettiin esille tarve laajemmalle kasvatus- ja opetusalan henkilöstön rekisterille pelkän opettajarekisterin sijaan.

Opettajarekisterin tulee kattaa selvityksessä esitetyn mukaisesti kaikki esihenkilö- ja opettajaryhmät, joihin on säädetty kelpoisuusvaatimukset, sekä apulaisjohtajat ja -rehtorit, vaikka heille ei ole säädetty kelpoisuusvaatimuksia. Rekisterin sisältämät tiedot ovat kaikkien esihenkilö- ja

*opettajaryhmien sekä varhaiskasvatuksen ja koulutusasteiden osalta yhtä tärkeitä. [--]
(Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry)*

Aluehallintovirastot katsovat, että rekisteri voisi kattaa koko kasvatus- ja opetusalan henkilöstön ja tällöin rekisterin nimeä tulisi muuttaa. (Lounais-Suomen aluehallintovirasto)

5. Opettajarekisterin sisällöt

Opettajarekisterin sisältöjen osalta lausunnot jakaantuivat palautteeseen, joiden mukaan esitetty laajuus on kattava tai vastavuoroisesti liian yksityiskohtainen ja raskas opetuksen järjestäjien tarpeisiin nähden. Yleisinä huomioina esitettiin, että kerättävien tietojen tulisi olla tarkoituksenmukaisia ja huomioida opetuksenjärjestäjien erilaiset tarpeet. Huomiota kiinnitettiin myös opettajien työsuhteiden laatuun, jolloin etenkin useiden lyhyiden työsuhteiden tai sijaisuuksien vuoksi kerätyt tiedot saattavat muuttua nopeasti. Erityisesti eri tietojärjestelmien rajapintojen toimivuus nousi toistuvasti esille lausunnoista ja tämä nähtiin merkittävänä edellytyksenä sille, että opettajarekisterin käyttöönotto olisi mahdollista.

Laajempaa rekisteritietojen hyödyntämistä kannattaneista lausunnoista nousi esille, että kerättävistä tiedoista tulisi käydä ilmi myös esimerkiksi opettajan opetuskielet tai tiedot opettajien todennetusta kielitaidosta, sivuainekokonaisuudet sekä huomioitava ulkomailla koulutuksensa suorittaneet opetus- ja varhaiskasvatusalan henkilöstö. Muutamissa lausunnoissa ehdotettiin myös, että esimerkiksi eläköityneet opettajat voisi merkitä rekisteriin, jos he ovat edelleen käytettävissä esimerkiksi sijaisina.

VOL kannattaa selvityksen mukaisia sisältöjä. Erityisen tärkeää on, että henkilötietojen lisäksi rekisteristä käy ilmi, opetuskieli, suoritettujen kelpoisuuden antavat tutkinnot, täydennyskoulutus, työsuhteen alkamis- ja loppupäivämäärät, täydennyskoulutus (koulutuksen nimi, kesto ja päivämäärä). Lisäksi mukana on hyvä olla tieto kaikista päiväkodeissa olevista viroista ja toimista, joissa vaaditaan kelpoisuus sekä niistä, joista ei ole säädetty kelpoisuutta sekä tieto kelpoisista tehtävää hoitavista henkilöistä tunnistetiedoin. Lisäksi tarvitaan ilmoitus rekisteriin, jos toimesta tai virasta puuttuu kelpoinen henkilö.

(Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto)

Rekisteriin tulisi laittaa ensisijaisesti yksilön henkilötiedot, yhteystiedot, palvelusuhteen tiedot, työhistoria ja opetuskielet. Jos olisi mahdollista niin myös osallistuminen täydennyskoulutukseen, opettajatutorointiin ja kansalliseen tai kansainväliseen opettajavaihtoon.

(Suomen harjoittelukoulujen opettajat ry.)

Lausunnoissa mainitaan sisältöjen osalta usein opettajien täydennyskoulutus tai jatkuva oppiminen (ks. myös edellä olevat esimerkit). Tosin kerättävien tietojen osalta myös kyseenalaistettiin tarve kerätä rekisteriin esimerkiksi lyhytkestoisia täydennyskoulutuksia koskevat tiedot.

Jatkuvan oppimisen sisällöt ovat opettajarekisterissä keskeisiä tietoja ja ne tulee jäsentää sisällöllisesti. Ehdotamme, että seitsemän (suomalaisen) yliopiston yhteistyönä laatima tutkimusperustainen MAP-malli (ks. <https://sites.utu.fi/ovet/hanke/moniulotteinen-opettajanosamisen-malli-map/>). toimisi jatkuvan oppimisen sisällöllisenä jäsenyyksenä myös opettajarekisterissä. Tämä tukisi opettajankoulutuksen kehittämistä sekä opettajankoulutuksen tutkimusta. (Turun yliopisto)

Selvityksen mukaan opettajarekisterin kehittyessä myös opetus- ja kasvatusalalla työskentelevien henkilöiden työuran aikaisesta täydennyskoulutuksen määrästä ja laadusta kerättäisiin tiedot uuteen tietovarantoon. Jos rekisterihanke etenee eikä tiedontarvetta voida täyttää vähemmän henkilötietojen käsittelyä edellyttävällä muulla tiedonkeruulla, ajatusta

täydennyskoulutustietojen lisäämisestä rekisteriin voidaan pitää perusteltuna. Täydennyskoulutuksen laadun seuraamisesta ei selvityksessä ole konkreettista analyysiä.
(Valtiovarainministeriö)

Suppeimmillaan lausunnonantajat esittivät, että opettajarekisterin tulisi sisältää opettajan perustietojen lisäksi ainoastaan kelpoisuutta ja aiempaa opetusalan työkokemusta koskevat tiedot. Rekisteritietojen hyödyntämiseen esimerkiksi rekrytointeja varten suhtauduttiin kriittisesti.

Opettajarekisterissä tulisi olla sen käyttötarkoituksen kannalta vain välttämättömät tiedot. Rekisterin tarvetta perustellaan opettajatiedonkeruun korvaamisella. Tämä lienee opettajarekisterin varsinainen käyttötarkoitus. Lisäksi selvityksessä esitetään, että rekisteriä voisi käyttää kelpoisuuksien tarkistamiseen ja muutenkin työhaussa, mikä on kokonaan erillinen käyttötarkoitus. Jos rekisterin käyttötarkoitus on myös työnhaku, tämä pitäisi ottaa huomioon lainsäädännössä ja rekisterin tietosisällössä.
(Opetushallitus)

Vain olennaisimmat tiedot opettajarekisterin tarkoituksen mukaisesti: kelpoisuus ja työpaikkatiedot.
(Hailuodon kunta)

Useat lausunnonantajat nostivat esille, että sisältöjen hyödyntämiseksi esimerkiksi muista tietokannoista, rajapintojen toimivuus on varmistettava ja kerättävien tietojen tulee olla standardisoituja. Lausunnonantajat toivat ilmi, että uuden opettajarekisterijärjestelmän tulisi toteutuessaan toimia yhteen KOSKI-, VIRTJA ja VARDA -tietokantojen kanssa, sillä osa tiedoista olisi suoraan saatavissa jo näiden tietokantojen kautta. Tietojen tallentamisessa tulisi huomioida käyttäjälähtöisyys. Osa lausunnonantajista epäili erityisesti tietojen manuaalisen syöttämisen vaativan runsaasti resursseja ja työaikaa. Mahdollisimman automatisoitu ja sähköisesti toteutettu tiedonkeruu olemassa olevia tietokantoja hyödyntäen, vähentäisi manuaalisesti toteutettavaa tiedonsiirtoa.

Opettajan työhistoria- ja kelpoisuustiedot on kuvattu sisällössä hyvin ja kattavasti. Edelleen haluamme nostaa esille tietojen ylläpidon haasteet. Onko kaikki kerättävä tieto tarpeen tallentaa rekisteriin (esim. tiedot virkasuhteista: ”toimiiko erityisopettajana?” sekä sellaiset yksityiskohtaiset tiedot, jotka voivat muuttua usein, jolloin tietojen luotettavuus vähenee). On huomioitava se, että tästä ei saa tulla työnantajille kohtuuttomasti lisätyötä. Rajapinnat tulisi saada toimimaan siten, että tietojen siirtyminen vaatisi mahdollisimman vähän manuaalista tarkistusta ja työtä.
(Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala)

[--] Kerättävät tiedot tulisi rajata sellaisiin tietoihin, jotka voidaan koostaa automaattisesti (esimerkiksi työsuhteen tiedot, kelpoisuustiedot ja muut vastaavat tiedot jotka eivät ole suoraan kytköksissä päivittäiseen työn suunnitteluun).
(Ammattiopisto Spesia)

6. Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset

Yleisesti lausunnonantajat kommentoivat, että tietosuojaa ja tiedonsaantioikeuksia on käsitelty selvityksessä kattavasti. Tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset herättivät lausunnonantajissa kuitenkin huolta erityisesti tietosuojan, tiedonkeruuseen liittyvän lainsäädännön, rekisterin avoimuuden, sekä tietojen hyödyntämisen ja oikeellisuuden osalta.

Lausunnonantajat kommentoivat, että opettajarekisterin tulee noudattaa huolellisesti henkilötietojen keräämiseen ja hyödyntämiseen, sekä henkilörekisterin ylläpitämiseen liittyvää lainsäädäntöä. Tietosuojaa tulee kehittää huolellisesti ja tietojen käyttöoikeudet ja -ehdot on selkeytettävä. Rekisterin osalta tulisi olla

tarkasti määritelty, millä tahoilla on pääsy rekisteritietoihin ja millaisia tietoja on mahdollista antaa ulos esimerkiksi tietopyyntöjen kautta.

Selvitysryhmä katsoo, että opettajarekisteriin merkittävät tiedot tulisi lähtökohtaisesti säilyttää pysyvästi. Kun huomioidaan rekisteröidyn oikeus tulla unohdetuksi, ihmetyttää miksi opettajan nimi- ja henkilötunnustietoja pitäisi säilyttää pysyvästi rekisterissä. Oikeutta tulla unohdetuksi ja saada itseään koskevat tiedot poistettua rekisteristä ei ole silloin, jos tietojen käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia tai tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten, jos oikeus saada tiedot poistetuksi todennäköisesti estää kyseisen käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti. Em. tarkoituksiin ei pitäisi tarvita kenenkään opettajan nimi- ja henkilötunnustietoja.

(Paimion kaupunki)

Esitetyt näkökohdat ovat tässä vaiheessa tarkoituksenmukaiset, mutta jos rekisterin perustamiseen ryhdytään, rekisterin rakentamiseen, tiedonsaantiin ja tietosuojakysymyksiin tulee selvitystyön pohjalta paneutua erityisen huolella ja kaikkien eri tahojen näkökohdat huomioon ottaen, jotta rekisteristä tulee toimiva.

Lakiin kirjattavien käyttötarkoitusten tulee olla riittävän rajatut ja yksiselitteiset, mutta samalla mahdollistaa riittävä joustavuus.

(Helsingin yliopisto)

Rekisteritietojen käytön osalta muutamat lausunnot tunnistivat opettajarekisterin merkityksen myös huoltajille, jotta he voisivat halutessaan selvittää, onko koulutuksen järjestäjän opetushenkilöstö virallisesti kelpoinen tehtäväänsä. Huolta puolestaan herätti mahdollisuus koostaa rekisteritietojen kautta ranking-listoja kouluista ja opettajista, joka voisi johtaa oppilaitosten valikoimiseen ja alueelliseen eriytymiseen.

[--] Kuten esityksessä todetaan, rekisterissä olevien tietojen saatavuus on tärkeää myös huoltajien näkökulmasta. VOL katsoo, että heillä tulee olla oikeus tietää kuka päiväkotien toiminnasta vastaava ja nimetty johtaja on sekä onko päiväkotiryhmissä varhaiskasvatusta ja lapsen oppimisen ja kehityksen tukea antamassa kelpoiset opettajat. Vanhemmalla on jo nyt oikeus pyynnöstä saada varhaiskasvatuksen järjestäjältä tai tuottajalta tieto päiväkodin johtajan tai opettajien kelpoisuuksista. Opettajarekisterin perustamisen jälkeen huoltaja voisi pyytää kelpoisuustiedot suoraan rekisterin ylläpitäjältä, eikä esimerkiksi päiväkoteja tarvitse vaivata asialla.

(Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto)

Monista lausunnoista nousi esille, että rekisteröidyllä tulisi olla tieto siitä, mitä tietoja hänestä on rekisteriin kerätty ja mahdollisuus varmistaa näiden tietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus. Henkilöltä tulisi lisäksi pyytää suostumus, jos hänen tietojensa käytetään laajemmin kuin viranomaistehtäviin tai tiedonkeruuseen liittyvissä välttämättömissä tehtävissä. Osa lausunnonantajista nosti esille, että rekisteröidyllä tulisi olla mahdollisuus myös selvittää, kuka hänen tietojensa on tarkastellut. JulkiTerhikin kaltainen julkinen rekisteri, josta kuka tahansa voisi tarkastella opettajaan liittyviä tietoja, herätti vastustusta.

Selvitys ottaa ansiokkaasti ja monipuolisesti kantaa tietosuojaan liittyviin näkökulmiin. Tietosuojan, tiedonkeruun ja tiedonsaannin näkökulmasta olennaista on varmistaa, että:

- rekisteriin kerätään vain tosiasiallisesti tarpeellinen, olennainen ja etukäteen määritetty tieto
- rekisteriin kerättyä tietoa käytetään vain tarkasti rajattuihin toimenpiteisiin
- tietoa voivat käsitellä ja vastaanottaa vain ne tahot, joilla siihen on erikseen määritetty lainsäädännöllinen oikeus

- rekisteriin kuuluvalla on oikeus ja mahdollisuus avata tiettyjä itseään koskevia henkilötietoja myös haluamiensa tahojen nähtäväksi

(Jyväskylän kaupunki, Sivistyslautakunta)

Rekisterin yksittäistä opettajaa koskevien tietojen ei tule olla julkisia. Katsomme, että rekisterissä olevan opettajan tulee itse antaa suostumuksensa, minkä tietojen tarkastelun hän sallii muille kuin lakisääteisille tahoille. Jotta rekisteri palvelisi esim. esitettyä opettajakoulutuksen suunnittelua ja ennakoitavuutta niin rekisterin anonymisoitujen tilastotietojen taasen tulee olla julkisesti saatavilla.
(Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry)

Apulaistietosuojavaltuutettu on kommentoinut lausunnossaan opettajarekisterin tiedonsaantiin ja tietosuojakysymyksiin liittyviä haasteita.

Lausunnossa todetaan että, [--] ehdotukseen sisältyvää henkilötietojen käsittelyä tulee arvioida tarkemmin lainvalmisteluvaiheessa tietosuojasetuksen mahdollistaman kansallisen liikkumavaran puitteissa, jos uudistus katsotaan perustelluksi ja tarpeelliseksi toteuttaa ja ehdotus etenee lainvalmisteluvaiheeseen. Siinä yhteydessä tulee huomioitavaksi myös muu ehdotettuun henkilötietojen käsittelyyn vaikuttava lainsäädäntö ja sen mahdolliset muutostarpeet. [--].

Valvira käsitteli lausunnossaan opettajarekisteriä ja Valviran ylläpitämää terveydenhuoltoalan henkilöstön rekisteriä JulkiTerhikkiä. Valviran lausunnossa kiinnitettiin huomiota siihen, että opettajarekisterin valmistelussa tulisi jättää mahdollisuus myös valvonnan tietotuotannolle ja -tarpeille.

Lausunnolla olevassa selvityksessä on linjattu, että sen ulkopuolelle on jätetty valvonnan näkökulma. Selvitykseen ei ole tarkemmin kuvattu syitä tähän rajaukseen. Valvira toteaa yleisellä tasolla, että valvonta toisaalta käyttää tietoa ja toisaalta myös tuottaa tietoa. Tavoitteena on, että erityisesti suunnitelmallinen valvonta yhä enemmän pohjautuu tietoon. Koska selvityksessä esitetyn opettajarekisterin valmistelun kustannukset ovat arvioitu merkittäviksi, Valvira pitää tarkoituksenmukaisena, että valmistelussa olisi mahdollisimman laaja näkökulma. Jos rekisteri päätetään toteuttaa, Valvira esittää harkittavaksi, että esim. vaiheistuksen avulla jätetään varauma myös valvonnan tietotuotannolle ja -tarpeille.
(Valvira)

7. Opettajarekisterin kustannukset

Opettajarekisterin kustannusten osalta suuri osa lausunnonantajista toivoi kustannusvaikutusten selkeämpää arviointia. Esille nostettiin koulutuksen järjestäjiin, tietojärjestelmien kehittämiseen sekä rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyvät kustannukset, mutta toisaalta myös olemassa olevien rekistereiden ja tietojärjestelmien hyödyntämismahdollisuudet.

Useat lausunnonantajat nostivat esille, ettei opettajarekisteriä koskeva selvitys käsittele rekisterin kustannusvaikutuksia tarpeeksi kattavasti. Osa lausunnonantajista painotti, että mahdollisuudet todellisten kustannusten arviointiin koulutuksen järjestäjille ja työnantajille ovat puutteelliset. Ylimääräisiä kustannuksia arvioitiin syntyvän erityisesti tiedonkeruusta, tietojen päivittämisestä, rekisterityön vaatimista uusista henkilöresursseista sekä rekisterin käyttöönoton edellyttämien tietojärjestelmien integroimisesta ja kehittämisestä. Lausunnoissa esitettiin, ettei tiedonkeruun automatisointia ja manuaalisen työn määrää ole arvioitu realistisesti, sillä koulutuksen järjestäjien käytettävissä olevat tietojärjestelmät poikkeavat toisistaan, eikä hyödynnettävissä olevia, valmiita rajapintoja välttämättä ole.

Tiedonkeruusta syntyviä kustannuksia koulutuksen järjestäjälle ja paikallisella tasolla vaadittavaa tiedonkeruun automatisoinnin kustannuksia ei ole arvioitu eikä esitetty korvattavaksi kunnille tai koulutuksen järjestäjille. Mielestämme uuteen rekisteriin liittyvät kustannuksen koulutuksen järjestäjille tulisi korvata täysimääräisesti.

Espoon HR-järjestelmästä ei ole tällä hetkellä saatavilla esityksessä kuvattuja tietoja. Tietojen saaminen edellyttää HR-järjestelmän kehittämistä, josta syntyy kustannuksia työnantajalle. Lisäksi työnantajan manuaalisen tiedon keräämisen käytettävät henkilöstöresurssien palkkakustannukset puuttuvat (tiedon keräämiseen käytettävät resurssit ja kustannukset). Työnantajan työajan kohdentaminen manuaalisen tiedon keräämiseen syö aikaresurssia muulta työltä, joten on huomioitava myös välilliset kustannukset.
(Espoon kaupunki, kasvun ja oppimisen toimiala)

Kustannusten osalta kysymyksiä herätti myös, mikä taho tulee olemaan vastuussa rekisterin perustamis- ja ylläpitokustannuksista. Erityisesti kunnallisen alan työnantajia edustavat lausunnonantajat epäilivät, ettei opettajarekisteristä saatava hyöty kattaisi rekisterin aiheuttamia kustannuksia, sillä rekisterin perustaminen aiheuttaisi ylimääräistä työtä ja vaatisi lisäresursseja. Useissa työnantajia ja koulutuksen järjestäjiä edustaneiden lausunnoissa esitettiin myös, että opettajarekisteristä aiheutuvat kulut tulisi korvata koulutuksen järjestäjille, sillä rekisteristä aiheutuneet kustannukset olisivat pois muusta hallinnonalalle tärkeästä työstä.

Selvityksessä ei ole esitetty selkeästi ja riittävällä tarkkuudella koulutuksen järjestäjien osuutta rekisterin luomisessa, vastuuta ylläpidossa, kokonaisuudesta aiheutuvaa työmäärää eikä aiheutuvia kustannuksia.

Rekisteri lisää koulutuksen järjestäjien hallinnollista työtä, tietojen kokoamisesta rekisteriä varten aiheutuvia kustannuksia sekä merkittäviä, perusteettomia kustannuksia työnantajien nykyisiin tietojärjestelmiin tarvittavista investoinneista. Selvityksessä esitetyt panostukset on kohdennettava opetus- ja ohjaushenkilöstön rahoituksen lisäämiseen, ei rekisterin kehittämiseen ja ylläpitoon.
(Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä)

Opettajarekisteristä aiheutuvia kustannuksia myönteisemmin arvioineet lausunnonantajat kiinnittivät huomiota muun muassa siihen, että jo olemassa olevia rekistereitä ja tietokantoja on mahdollista käyttää opettajarekisterin tietojen keräämisessä, jolloin yhteys muihin järjestelmiin tuo säästöä koulutuksen järjestäjille. Suurimpien kustannusten uskottiin kohdistuvan rekisterin perustamisvaiheeseen, jonka jälkeen varsinaiset ylläpitokustannukset ovat matalammat. Jos rekisterin perustamiskustannukset osoittautuisivat tarkemmassa selvityksessä kohtuuttoman suuriksi, lausunnonantajat ehdottivat rekisterin perustamista vaiheittain. Esille nostettiin myös, että kustannustason selkeyttämiseksi potentiaalisia kustannuksia voisi verrata aiempien tietojärjestelmien ja rekistereiden perustamiseen, sekä esimerkiksi Ruotsin vastaavanlaisen opettajarekisterin aiheuttamiin kustannuksiin. Opettajarekisterin tietojen hyödyntämistä tilastointiin ja tutkimukseen toivottiin helpotettavan sillä, ettei tietovarantojen käyttökustannukset kasva liian korkeiksi.

Selvityksessä käy ilmi, että arviota kustannuksista on hankala antaa, mutta rekisterin perustamista verrataan KOSKI-järjestelmän, VALPAS-järjestelmän ja Vardan perustamiseen. Selvityksen mukaan opettajarekisterin perustuskustannukset olisivat pienemmät, koska se hyödyntäisi jo olemassa olevaa.

(Suomen opinto-ohjaajat ry)

Opettajarekisterin kustannukset on kuvattu asianmukaisesti. Perustamisvaiheen jälkeen kustannuksien suuruus on samaa luokkaa kuin opettajatiedonkeruu on aiheuttanut eli kustannukset eivät kasva perustamisvaiheen jälkeen. Yhteys Koski-järjestelmään tuo säästöä.

(Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry)

Valtiovarainministeriö nosti lausunnoissaan esille, että myös selvitysvaiheessa koulutuksen järjestäjät ovat ilmaisseet huolensa opettajarekisterin lisäävistä kustannusvaikutuksista. Valtiovarainministeriön launnonossa ehdotetaan rekisterin perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvien pysyvien lisämenojen

rahoittamista opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta, mutta samalla ministeriö muistuttaa, ettei opettajarekisterin perustamiseen ole toistaiseksi varattu määrärahoja.

[--] Selvityksessä ei ole analysoitu, kuinka suuri osa rekisterin perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvista tai muista mahdollisista kustannuksista muodostuisi koulutuksen järjestäjien kustannuksiksi. Rekisterin mahdollisessa jatkovalmistelussa on välttämätöntä, että kustannusvaikutukset ja niiden jakautuminen eri toimijoille selvitetään perusteellisesti. Tämä työ on tarpeen tehdä ennen mahdollisia jatkoratkaisuja. Kustannusten lisäksi on tarpeen selvittää myös rekisteristä aiheutuvat toiminnalliset vaikutukset mm. kuntien ja kuntayhtymien osalta. Jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida myös vaihtoehtoisia toteuttamistapoja esimerkiksi sitä, tulisiko resursseja kohdentaa tietovarannon perustamisen sijaan Tilastokeskuksen olemassa olevan tilastoinnin ja tietopalvelun kehittämiseen. Näin ei luotaisi kunnille uusia raportointivelvoitteita. [--]
(Valtiovarainministeriö)

8. Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle

Suuri osa lausunnonantajista totesi selvityksen käsitelleen muita mahdollisia vaihtoehtoja kattavasti ja totesivat ehdotetun opettajarekisterin varteenotettavimmaksi vaihtoehdoksi nykyiselle tiedonkeruulle. Lähes kolmannes lausunnonantajista ei esittänyt potentiaalisista vaihtoehdoista lausuttavaa. Osa lausunnonantajista puolestaan kritisoi opettajarekisteriä koskevan selvityksen käsitelleen muita vaihtoehtoja suppeasti. Muun muassa Sivista toteaa selvityksen suurin puutteen olevan se, että opettajarekisterille ei ole aidosti selvitetty muita vaihtoehtoja. Esimerkiksi olemassa olevien rekisteritietojen parempaa hyödyntämistä ei ole selvitetty. Opettajarekisterin vaihtoehdoksi lausunnonantajat ehdottivat esimerkiksi nykyisen opettajatiedonkeruun kehittämistä ja tehostamista sekä olemassa olevien rekistereiden laajempaa hyödyntämistä.

Mikäli selvityksessä kuvatun opettajarekisterin muodostaminen ei toteudu, on nykyistä opettajatiedonkeruuta syytä merkittävästi kehittää siirtämällä tiedonkeruuvastuuta enemmän opetuksen järjestäjille ja lisäämällä velvoittavuutta. Huomioitavaa kuitenkin on, että myös tällä tulisi olemaan opetuksen järjestäjille taloudellisia vaikutuksia. (Jyväskylän kaupunki)

Sekä opettajarekisteriä kannattaneet että vastustaneet lausunnonantajat tunnistivat nykyisen opettajatiedonkeruun haasteet ja muutoksen tarpeen. Haasteiksi tunnistettiin erityisesti se, että selvityksen vastausprosentti on laskenut vuosien ajan. Tämän johdosta kattavaa tietoa ei ole saatavilla, eikä kolmen vuoden välein toteutettava selvitys vastaa tiedontarpeeseen tarpeeksi nopeasti ja kattavasti.

Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry:n mielestä opettajarekisteri on ainoa luotettava vaihtoehto kerätä ajantasaista tietoa nykyisestä opettajatilanteesta, jotta tulevaisuuden koulutusmääriä voidaan suhteuttaa oikein. Nykyinen opettajatiedonkeruu ei anna luotettavia tietoja (viimeisen tiedonkeruun vastausprosentti oli vain 60%).

Opettajarekisterin avulla voidaan varmistaa, että työnantaja käyttää päteviä opettajia. Jo useilla ammattiryhmillä on olemassa omat rekisterinsä (myös kansainvälisesti), joten ei ole olemassa mitään perusteltua syytä olla perustamatta opettajarekisteriä.
(Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry)

Emme osaa ottaa kantaa nykyisen kolmen vuoden välein toteutettavan opettajatiedonkeruun kehittämisestä tämän selvityksen pohjalta. Suurin ongelma ei mielestämme ole tiedonkeruiden sisältö, vaan matala vastausprosentti ja kyselyiden työllistyvyys.
(Järvenpään kaupunki, Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue)

Vaihtoehtona uudelle, rekisteriin perustuvalla tiedonkeruulle ehdotettiin malleja, joissa jo olemassa olevia tiedonkeruun menetelmiä tehostetaan tai uudistetaan jo olemassa olevien tiedonkeruita mallintaen. Vastaajat esittivät erityisesti nykyisen, kolmen vuoden välein järjestettävän tiedonkeruun tehostamista ja vastaamisaktiivisuuden nostamista. Lausunnonantajat arvioivat, ettei kolmen vuoden välein toteutettava selvitys vie opettajien työaikaan niin paljon, että vastausaktiivisuuden tehostaminen nostaisi työtaakkaa kohtuuttomasti. Vaihtoehtoisesti ehdotettiin tiedonkeruun tehostamista nykyisin käytössä olevia rekistereitä hyödyntämällä.

Nykyinen kolmen vuoden välein toteutettava opettajatiedonkeruu on riittävä. Selvitysryhmä kuvaa, että nykyisellään sen tilastollinen edustavuus erityisesti opettajien vastausten osalta on huono. Katsomme, että tiedonkeruuta tulee kehittää niin, että yhä useampi opettaja kokee vastaamisen mielekkääksi. Tilastokeskuksen arvion mukaan opettajalta on mennyt vuonna 2019 kyselyn täyttämiseen 10 minuuttia. Kolmen vuoden välein toistuvana kyse on tuskin merkittävästä työajasta ja -taakasta.

(Hyria koulutus Oy)

Korkeakoulujen osalta on käytössä vuosittainen KOTA-tiedonkeruu henkilöstötiedoista. Voisiko siitä ottaa mallia?

(Satakunnan ammattikorkeakoulu)

Opetushallitus nosti lausunnossaan esille, että nykyistä tiedonkeruuta voisi kehittää esimerkiksi keräämällä opettajia koskevia pohjatietoja VIRTAn, VARDAn ja KOSKI-tietokannoista.

Kun katsotaan tilannetta kansallisten tietojärjestelmien käyttöön ja käyttöönottoihin liittyen ns. kentällä kokonaisuutena, koulutuksen järjestäjät kamppailevat edelleen erinäisten haasteiden kanssa. Toive olisi selkeästi, että pystyttäisiin keskittymään olemassa olevien järjestelmien haltuun ottamiseen, eikä kehitettäisi lähiaikoina uusia vastaavanlaisia tietovarantoja, joihin tulee tuottaa rakenteista dataa. Tämä kaikki asettaa datan tuottajalle eli koulutustoimijoille kovat vaatimukset. Tästä näkökulmasta, varsinkin kun selvityksessä opettajarekisterin käyttötarkoitus on selkeästi tutkimuksellinen ja tilastollinen ja ehkä vain toissijaisesti toimia kansalaisen palveluna (verrattuna esimerkiksi KOSKI-palveluun), olisi tarpeen harkita vielä vahvemmin, voisiko nykyisen tiedonkeruun uudistaa perusteellisesti, jotta saataisiin tutkimus- ja tilastokäyttöä oikeasti palveleva tiedonkeruu rakennettua. On oletettavaa, että mikäli nykyisessä tiedonkeruussa on haasteita, niin vastaavia haasteita olisi myös opettajarekisterin tietopohjassa ainakin alkuvaiheessa.

Nykyistä opettajatiedonkeruuta voisi kehittää siten, että opettajia koskevat pohjatiedot tulisi kerätä Vardan, KOSKEN ja Virran tietosisältöjä täydentämällä, jonka jälkeen erillisiä opettajatiedonkeruita voitaisiin toteuttaa tarvittaessa tietosisältöjä vaihdellen.

(Opetushallitus)

Kunta- ja hyvinvointialueuudenantajat (KT) puolestaan esitti opettajatietojen keräämistä Tilastokeskuksen materiaaleja hyödyntämällä sekä kunta-alan käytössä olevaa KEVAN ammattinimikerekoodistoa kehittämällä.

KT toteaa, että monet työnantajalta kerättävät opettajatiedot ovat saatavissa jo Tilastokeskukselta. Ensisijaisesti tulisi selvittää, onko Tilastokeskuksen tiedonkeruuta mahdollista hyödyntää ja täydentää tarvittaessa. Kuntasektorin vuosittain tehtävässä nk. palkkatilastossa kerätään jo kattavasti opettajien palvelussuhteeseen liittyviä tietoja. Näiden tietojen perusteella on selvitettävissä myös opettajien kelpoisuustietoja. Kunta-alan ammattinimikkeissä käytetään tällä hetkellä KEVAN ammattinimikerekoodistoa. Tätä koodistoa kehittämällä voitaisiin selvittää opettajien työtehtäviä yksityiskohtaisemmin ja esimerkiksi eläköitymistä koskevaa seurantaa olisi mahdollista tehdä tarkemmin.

(Kunta- ja hyvinvointialueuudenantajat)

9. Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Opettajarekisteriä koskeva selvitys keräsi ammatillisen koulutuksen parissa työskenteleviltä lausunnonantajilta useita huomioita rekisterin mahdollisesta soveltumattomuudesta ammatillisen koulutuksen opettajille ja koulutuksen järjestäjille. Selvityksen osalta kiinnitettiin huomiota siihen, että ammatillista koulutusta koskevat tiedot olivat osittain vanhentuneita ja tämä herätti kritiikkiä sen osalta, onko selvityksessä perehdytty tarpeeksi huolellisesti ammatilliseen koulutukseen.

[--] Ammatillisen koulutuksen erityispiirteet on jätetty huomioimatta ja selvityksessä on myös virheellistä tietoa. Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö on vuoden 2018 alusta alkaen ohjannut kaikkea toisen asteen ammatillista koulutusta ja suoritustavat ovat samat kaikille, erillistä näyttötutkintoa ei enää ole.

(Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry)

Opettajarekisterin hyödyntäminen rekrytoinnissa nosti esille erilaisia kysymyksiä. Koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia edustaneet lausunnonantajat kiinnittivät huomiota siihen, ettei opettajarekisterin käyttöönotto saisi rajoittaa työnantajan rekrytointivapautta ja huomauttivat, että rekrytoinnit tapahtuvat jatkossakin julkisen haun kautta. Osa lausunnonantajista nosti esille, että useat koulutuksen järjestäjät kohtaavat jo nyt haasteita pätevän henkilöstön rekrytoimiseksi, jonka vuoksi tehtäviin on täytynyt rekrytoida myös henkilöitä, joilta asianmukainen kelpoisuus puuttuu.

Kun selvityksessä esitetään, että työtarjouksiin avoimesti suhtautuvat opetusalan ammattilaiset voisivat antaa luvan siihen, että työnantajat näkisivät rekisteristä opettajaa koskevat tiedot, unohdetaan se tosiasia, että opettajien rekrytoinneista isoin osa on tehtävä KVhL:n perusteella julkisen haun kautta.

(Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammattiopisto)

Jo tällä hetkellä rekrytoinneissa kohdataan muodollisesti pätevän henkilöstön saatavuusongelmia. Olisiko perustettavaksi esitetyn kaltainen opettajahenkilötietorekisteri omiaan lisäämään opettajakoulutuksen ja ammatin houkuttavuutta? Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen näkökulmasta rekisteristä saatava hyöty esim. rekrytoinneissa on vähäinen. Ennen asiassa etenemistä tulisi myös ratkaista halutaanko rekisteriin virkoja ja toimia vai henkilöitä vai nimenomaisesti lueteltuja virkoja ja toimia hoitavia henkilöitä. Mikäli perustetaan opettajahenkilörekisteri on myös määriteltävä tarkkaan menettely miten kelpoisuus tarkistetaan ja menettely, jolla kelpoisuuksia koskeva epäselvyys ratkaistaan.

(Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry)

[--] Koulutuksen järjestäjät rekrytoivat opettajia tänä päivänä sähköisten rekrytointijärjestelmien ja nykyaikaisten rekrytointikanavien (mm. LinkedIn) kautta. Epäselväksi jää, mihin työnantaja tarvitsee tämän tyyppistä työnantajasta irrallista uutta rekisteriä mm. rekrytoinnissa. Kelpoisuutta osoittavat todistukset tarkistetaan rekrytointivaiheessa hakijalta itseltään, eikä rekisteri esimerkiksi tuo tähän prosessiin lisäarvoa työnantajille. Rekisteri itsessään ei lisää myöskään kelpoisten opettajien määrää toisella asteella tai opettajien hakeutumista alalle. [--]

(Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia)

Lisäksi muutama lausunnonantaja esitti, että kelpoisuuden määrittämisen menettelytavat tulisivat olla yhtenäiset, mikäli rekisteri päätetään perustaa.

On tärkeää kuvata menettely, jolla kelpoisuus tarkistetaan. Jos johonkin tehtävään on kelpoisuusehdot, ne tulee voida määritellä yksiselitteisesti. Kun rekisteriin on tarkoitus merkitä

yksittäisten henkilöiden kelpoisuuksia, olisi syytä harkita säättämistä menettelystä, jolla kelpoisuuksia koskeva epäselvyys tarvittaessa ratkaistaan. Nykyään toimivaltainen taho on hallinto-oikeus, jos kyse on virkaan nimittämisestä, mutta ilman tiettyyn tehtävänkakuun liittyvää oikeussuojan tarvetta kelpoisuutta koskevaan epäselvyyteen ei ole saatavissa ratkaisua. Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää erivapauksia kelpoisuusvaatimuksista, mutta tätäkään menettelyä ei ole tarkoitettu kelpoisuuden toteamiseen.
(Helsingin yliopisto)

Opettajarekisterin toteutumisen tulevaisuudesta riippumatta esitettiin, että kelpoisten opettajien saamiseksi oppilaitoksiin tarvitaan myös muita toimenpiteitä.

Selvityksessä on tuotu esille ajantasaisen opettajatietorekisterin merkitys lasten oikeuksien ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttajana. Rekisteri ei sinänsä takaa sitä, että eri kouluasteilla opiskelevat oppilaat saavat ammatillisesti pätevän ja kelpoisen opettajan opetusta tasapuolisesti eri puolilla maata. Rekisterin kautta saatava ennakointitieto tulee siirtää koulutukseen tarpeeksi ajoissa, jotta kelpoisia opettajia on riittävästi hakemassa vapautuvia työpaikkoja.

Lasten oikeuksien ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumiseen tarvitaan muitakin toimenpiteitä kuin ajantasainen opettajarekisteri. Opettajien hakeutumista kaupunkikeskusten lisäksi myös maaseutumaisille paikkakunnille tulisi tukea esim. valtionosuusrahoituksen kautta mahdollistettavilla erillisillä palkkaratkaisuilla.
(Lieksan kaupunki, kaupunginhallitus)

Opettajien ammattikelpoisuuteen ja ammatin arvostukseen kiinnitettiin lausunnoissa myös huomiota. Osa lausunnonantajista toivoi opettajarekisterin parantavan opettajien ammatin arvostusta ja lisäävän tasa-arvoa. Rekisterin tulisi kuitenkin huomioida, ettei mitään opettajaryhmiä jätetä rekisterin ulkopuolelle ja että rekisteri huomioisi myös, että aiemmat kelpoisuuden määritelmät ovat saattaneet muuttua.

Opettajarekisteri kasvattaa tasa-arvoa ja ammatin arvostusta. Rekisteri tulee olla osana työnhakuprosessia valittaessa hakijaa vakituiseen virkaan, näin voidaan varmistua hakijan pätevydestä ja lisätä luotettavuutta koko ammattikuntaa kohtaan.
(Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry)

Selvityksessä on jossain määrin huomioitu se, että kelpoisuusehdot ovat saattaneet ajan mukana muuttua tai että kelpoisuuden voi saavuttaa eri tavoin. Hyvä esimerkki asian haastavuudesta on aikuisten perusopetus, jossa koulutusmuodon kelpoisuusehdot ovat erilaiset oppilaitosmuodosta tai paikallisesta sopimuksesta riippuen. [--]
(Vantaan kaupunki, Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala)

Aluehallintovirastojen lausunnossa nostettiin esille myös, että rekisterin tulisi huomioida koulujen työyhteisöjen muuttunut rakenne, jotta rekisterin tiedot eivät luo väärää käsitystä kouluissa työskentelevien henkilöiden määrästä.

Koska rekisteröidään vain henkilöt, jotka toimivat kouluissa niissä viroissa ja toimissa, joista on annettu kelpoisuusmääräykset, minkä lisäksi rekisteriin tallennetaan tiedot koulujen mahdollisista johtajista ja esimiehistä (sikäli kuin kelpoisuudesta ei ole erikseen säädetty) voidaan tehdä vääriä johtopäätöksiä siitä, onko kouluissa riittävästi henkilökuntaa. Jos muu henkilökunta ei näy, on vaikeata myös verrata kouluja toisiinsa. Koulun työyhteisö ei enää ole yhtä homogeeninen kuin ennen.
(Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Aluehallintovirastot yhteistyössä)

Tietojärjestelmät, rajapintojen hyödyntäminen ja muiden olemassa olevien rekistereiden kohtalo esiintyi lausunnoissa toistuvasti. Opettajarekisterin toivottiin tuottavan luotettavaa, alueellista ja ajantasaista tietoa nopeasti, kun tietoja tarvitaan. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi lausunnonantajat nostivat esille, että tietojärjestelmien toimivuus olisi varmistettava huolellisesti ennen rekisterin käyttöönottoa. Tärkeiksi mainittiin jo olemassa olevien tietokantojen toimiminen rajapintojen kautta ja tietojen päivittäminen mahdollisimman automaattisesti. Lausunnoista nousi esille myös epätietoisuus siitä, jatkuuko esimerkiksi nykyisenlainen opettajatiedonkeruu, tapahtuuko järjestelmien kautta päällekkäistä työtä, vai korvaako opettajarekisteri osan nyt käytettävissä olevista järjestelmistä.

Jos rekisteri perustetaan, tulisi varmistaa, että siitä saadaan kaikki mahdollinen hyöty ja rekisteri toimii, esim. tiedot päivittyvät ajantasaisesti.

(Kuusamon kaupunki, Kasvatus- ja sivistystoimiala)

Mikäli opettajarekisteri toteutetaan, tiedon on siirryttävä rajapinnan kautta rekisteriin. Rajapintojen tekeminen nykyisestä HR-järjestelmästä rekisteriin on vaikeaa ja kallista. Mahdollisista rekisteriin liittyvistä velvoitteista aiheutuvat kustannukset tulee korvata koulutuksen järjestäjille ja osoittaa siten tarvittava resurssointi mm. järjestelmäkehitykseen, järjestelmien integrointiin sekä tietojen kokoamiseen.

(Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda)

Valtiovarainministeriö korosti launnonossaan, että opettajarekisterin mahdollisessa jatkovalmistelussa tulee ”syventyä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019), jatkossa tiedonhallintalaki, mukaiseen muutosvaikutusten arviointiin” sekä tunnistaa ”mahdolliset liittymät digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annettuun lakiin (306/2019)”.

10. Opettajarekisteriä kannattaneiden muutosehdotukset

Lausunnonantajista yhteensä 28 lausunnonantajaa esitti rekisterin kannattamista muutoksin. Useat rekisterin perustamista muutoksin kannattavat tahot edellyttävät opettajarekisteriin merkittäviä rajoituksia tai muokkauksia. Muutoksia esittäneitä launnontoja edustivat toimialoittain kunta tai kuntayhtymä (8 launnontoa), valtion virasto tai laitos (3 launnontoa), yhdistys tai yhteisö (9 launnontoa), yritys (3 launnontoa), muu (5 launnontoa).

Suuri osa muutosehdotuksista liittyivät kustannuskysymyksiin, rekisterin vaiheittaiseen käyttöönottoon tai soveltumiseen eri koulutusasteille sekä rekisterin käyttötarkoituksen rajaamiseen ja ydintehtävän tarkentamiseen. Lausunnonantajat esittivät muutosehdotuksiksi muun muassa tarkempia laskelmia hyödyistä ja kustannuksista; kustannusten korvaamista koulutuksen järjestäjille; eri opettajaryhmien laajempaa huomioimista rekisterissä; rekisterin tarkoituksen, kerättävien tietojen ja kohderyhmän tarkempaa määrittelyä; sekä perusteellista budjetointia rekisterin toimintakyvyn mahdollistamiseksi.

Bildningsalliansen ställer sig försiktigt positivt till lärarregistret i det här skedet men önskar att man begrundar vilken/vilka funktioner registret kan tänkas ha för den fria bildningen och att man reflekterar kring eventuella särdrag som finns inom de olika utbildningsformerna. Om registret förverkligas är det viktigt att det finns gränssnitt till de övriga nationella digitala informationstjänster som man använder sig av så att det finns så lite manuellt arbete som möjligt bakom uppdateringen av registret.

(Bildningsalliansen rf)

Erityisesti kuntien tai kuntayhtymien muutosehdotukset painoutuivat tietojärjestelmien toimivuuden, sekä rekisterin käyttöönoton vaatimien kustannusten, hyötyjen ja haittojen arviointiin.

Jos opettajarekisteri pystytään toteuttamaan eri järjestelmien välillä jouhevasti niin, ettei siitä koidu lisätyötä ja kuluja (ja jos koituu, niin ne korvataan) koulutuksen järjestäjille/koulujen hallintohenkilöstölle ja asiantuntijat ovat sitä mieltä, että se parantaa opetuksen laatua ja tasa-arvoa sekä työnhakua ja tilastotietojen keräämistä pystytään helpottamaan rekisterin avulla, niin Kyllä. Rekisterin perustamistyöhön tulee osoittaa ehdottomasti opetuksen järjestäjälle riittävä resurssi, jotta siitä aiheutuva lisätyö pystytään tekemään ja korvaamaan.
(Hankasalmen kunta, Sivistyspalvelut)

Korkeakouluja edustaneet lausunnonantajat puolestaan kannattivat rekisterin käyttöönottoa vaiheittain ja tarkempaa arviointia rekisterin soveltuvuudesta korkeakoulutukselle.

Ammattikorkeakoulujen keskeinen haaste opettajarekisterissä liittyy korkeakoulujen opetushenkilöstön tunnistamiseen ja huomioimiseen rekisterissä. Lakisääteisesti ammattikorkeakoulujen opetustehtävissä voivat toimia käytännössä kaikki korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt, sillä vain ammatillisten opettajakorkeakoulujen opetushenkilöstön kohdalla on säädetty, että opettajilla tulee olla suoritettuna 60 opintopisteen pedagogiset opinnot.

Arene katsookin, että nyt esitetty malli, jossa korkeakoulujen opetushenkilöstö otettaisiin mahdollisesti tulevaisuudessa rekisterin piiriin, on perusteltu ratkaisu. Ennen korkeakoulujen ottamista rekisterin piiriin tulee korkeakoulujen kanssa selkeästi selvittää, millä kriteereillä korkeakoulujen opetushenkilöstö rekisteriin lisättäisiin.
(Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry)

Vaiheittaisen käyttöönoton osalta nostettiin esille, että varhaiskasvatuksen tulisi sisältyä mukaan jo rekisterin ensimmäiseen vaiheeseen.

Valvira kannattaa rekisterin perustamista edellä esitetyin vaiheistukseen liittyvin muutoksin. Jos rekisteri päätetään toteuttaa, Valvira esittää harkittavaksi varhaiskasvatuksen siirtämistä vaiheeseen yksi. Selvityksessä rekisteriä on perusteltu erityisesti tiedontuotannon merkittäväällä parannuksella ja rekisterin keskeinen tavoite on kattavan tilannekuvatiedon luominen.
(Valvira)

Liitteet

Liite 1

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä, lausuntopyyntö, 24.02.2022, VN/3049/2021

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoanne opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä. Selvitys luovutettiin tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurviselle julkistustilaisuudessa 17.12.2021. Selvityksessä esitetään opettajarekisterin perustamista. Lausuntopyyntö toimitetaan jakelussa mainituille. Tietoa pyynnöstä voitte jakaa edelleen tahoille ja henkilöille, joiden kannanottoa pidätte tarpeellisena.

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti helmikuussa 2021 opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevan selvitystyön. Selvityshenkilöiksi nimitettiin OTM Henriikka Hannula, KTT Hannu Karhunen ja professori Jouni Pursiainen.

Selvityshenkilöiden tehtävänä oli selvittää, mihin käyttötarkoituksiin rekisteri tarvittaisiin, mikä olisi rekisterin kohderyhmä ja millaisia lainsäädäntötarpeita ja tietosuojakysymyksiä opettajarekisterin perustamiseen liittyisi. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää opettajarekisterin toteuttamisvaihtoehtoja ja kustannuksia sekä saada tietoa mahdollisuuksista vastata opettajia koskevan tiedonsaannin tarpeisiin kehittämällä olemassa olevia tiedonkeruun menetelmiä ja tietovarantoja.

Tavoitteet

Lausuntopyyntönsä tavoitteena on saada sidosryhmiltä asiantuntijapalautetta opettajarekisteriselvityksestä opettajatiedonkeruuta koskevia ratkaisuja ja päätöksentekoa varten.

Vastausohjeet vastaanottajille

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa teille mahdollisuuden antaa lausuntonne opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä.

Pyydämme kommentteja kohdistetusti seuraavaan yhdeksään teemaan/kysymykseen:

1. **Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset:** Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6; osin luku 7).
2. **Opettajarekisteriin liittyvät haasteet:** Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyviä haasteita huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

3. **Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen:** Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)
4. **Opettajarekisterin sisällöt:** Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)
5. **Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset:** Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)
6. **Opettajarekisterin kustannukset:** Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)
7. **Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle:** Pyydämme kommentteja vaihtoehdoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehdot tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetyle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)
8. **Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen**
9. **Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?**
(Vastausvaihtoedot: KYLLÄ / Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla / EI)

Aikataulu

Kommentit opettajarekisteriselvityksestä pyydetään antamaan Lausuntopalvelun kautta viimeistään perjantaina 25.3.2022.

Valmistelijat

opetusneuvos Marjo Vesalainen, opetus- ja kulttuuriministeriö, marjo.vesalainen@gov.fi
opetusneuvos Kirsi Alila, opetus- ja kulttuuriministeriö, kirsi.alila@gov.fi
opetusneuvos Jukka Haapamäki, opetus- ja kulttuuriministeriö, jukka.haapamaki@gov.fi
erityisasiantuntija Victor Nyberg, opetus- ja kulttuuriministeriö, victor.nyberg@gov.fi

Linkit

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-778-9> - Selvitys opettajarekisteristä ja opettajatiedonkeruusta / Utredning om inrättandet av ett lärarregister och om insamlingen av uppgifter om lärare – Henriikka Hannula, Hannu Karhunen, Jouni Pursiainen

Liitteet:

[OKM_2021_54.pdf](#) - Selvitys opettajarekisteristä ja opettajatiedonkeruusta (pdf) / Utredning om inrättandet av ett lärarregister och om insamlingen av uppgifter om lärare (pdf)

Liite 2

Lausunnonantajat ja opettajarekisteriselvityksen kannattaminen

Organisaatio	Toimiala	9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?
Aineopettajaliitto AOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Hailuodon kunta	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Jyväskylän kaupunki, Sivistyslautakunta	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu	Muu	Kyllä
Järvenpään kaupunki, Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Kalajoen kaupunki, opetuspalvelut	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	Valtion virasto tai laitos	Kyllä
Keiteleen kunta, Sivistyslautakunta	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Kommunens bildningsavdelning	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Kuusamon kaupunki, Kasvatus- ja sivistystoimiala	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Kuvataideopettajat KUVIS ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Matemaattisten Aineiden Opettajien Liitto MAOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Metropolia AMK	Muu	Kyllä
OAJ Kanta-Häme	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Outokummun kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Sodankylän kunta, Sivistyspalvelut/koulutus/rehtorit	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä
Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto ry (FIDEA)	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen erityiskasvatuksen liitto ry.	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen harjoittelukoulujen opettajat ry.	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen Luokanopettajat ry.	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen Rehtorit ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen uskonnonopettajain liitto ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Suomen Vanhempainliitto ry, Finlands Föräldraförbund rf	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä

Taideyliopisto	Muu	Kyllä
Tampereen ammattikorkeakoulu	Muu	Kyllä
Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta	Muu	Kyllä
Tekstiiliopettajaliitto TOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Tieteentekijöiden liitto	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Turun yliopisto	Muu	Kyllä
Työ- ja elinkeinoministeriö	Ministeriö	Kyllä
Työn ja talouden tutkimus LABORE	Muu	Kyllä
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	Valtion virasto tai laitos	Kyllä
Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Äidinkielen opettajain liitto ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Bildningsalliansen rf	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Espoon kaupunki, kasvun ja oppimisen toimiala	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Folkhälsan Utbildning ab	Yritys	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu / Ammatillinen opettajakorkeakoulu	Muu	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Hankasalmen kunta, Sivistyspalvelut	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Helsingin yliopisto	Muu	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Itä-Suomen yliopisto, Varhaiskasvatuksen koulutus	Muu	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Yritys	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Kokkolan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Lab-ammattikorkeakoulu, LUT- yliopisto	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Lieksan kaupunki, kaupunginhallitus	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Lounais-Suomen aluehallintovirasto; Aluehallintovirastot yhteistyössä	Valtion virasto tai laitos	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Mikkelin kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Opetushallitus	Valtion virasto tai laitos	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla

Satakunnan ammattikorkeakoulu	Muu	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Seinäjoen kaupunki, Sivistys- ja hyvinvointi	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Siuntion kunta, Sivistyslautakunta (lausunto toimitettu kahdesti)	Kunta tai kuntayhtymä	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Suomen opinto-ohjaajat ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab, Yrkesinstitutet Prakticum	Yritys	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Taiteen perusopetusliitto TPO ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Valvira	Valtion virasto tai laitos	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Vasa övningsskola	Muu	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Yliopistojen opetusalan liitto YLL ry	Yhdistys tai yhteisö	Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla
Ammattiopisto Spesia	Muu	Ei
Ammattiosaamisen kehittämissyhteistyö AMKE ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Helsingin yliopisto, Social studies in Urban Education (SURE) - tutkimusyksikkö, Kasvatustieteellinen tiedekunta	Muu	Ei
Hyria koulutus Oy	Yritys	Ei
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymä	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Kurikan kaupunki, Sivistystoimi	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Liedon kunta	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, Kuntayhtymäjohto, pedagoginen johto ja tietohallintopalvelut	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Oulun kaupunki, Sivistys- ja kulttuuripalvelut	Kunta tai kuntayhtymä	Ei

Paimion kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Pro Lukio ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus RATEKO, Rakennusteollisuus RT	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammattiopisto	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Sivista - Sivistystyöntajat ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Suomen Kuntaliitto	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Tampereen kaupunki, Tampereen seudun ammattiopisto	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Vantaan kaupunki, Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Kunta tai kuntayhtymä	Ei
Vapaa Sivistystyö ry	Yhdistys tai yhteisö	Ei
Yksityishenkilö	Yksityishenkilö	Ei
Finlands svenska lärarförbund FSL	Yhdistys tai yhteisö	ei kantaa
Juvan kunta/ sivistyspalvelut	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa
Kansalaisopistojen liitto KoL	Yhdistys tai yhteisö	ei kantaa
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa kysymyksen 9 kohdalla mutta vastauksessa kysymykseen 2 Keuda ilmoittaa ettei kannata tämän rekisterin käyttöä
Koulutuksen suunnittelun dosentti, HY	Muu	ei kantaa
Kristiinankaupunki; Karijoki ja Kristiinankaupunki antavat tämän lausunnon	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa
Lapin ammattikorkeakoulu	Yritys	ei kantaa
Liikunnan ja terveystiedon opettajat ry	Yhdistys tai yhteisö	ei kantaa
Loimaan kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa
Mäntsälän kunta	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa
Porin kaupunki	Kunta tai kuntayhtymä	ei kantaa (kaupunginhallitus) Kyllä (sivistystoimiala)
Tietosuojavaltuutetun toimisto	Valtion virasto tai laitos	ei kantaa
Valtiovarainministeriö	Ministeriö	ei kantaa